

بسمه تعالی
مجلس شورای اسلامی
دوره دوم - سال دوم
۱۳۶۵-۱۳۶۶

شماره ترتیب چاپ ۱۰۵۴

شماره دفتر ثبت ۳۵۰

شماره ۸۸۱۴۶

تاریخ ۱۳۶۴/۱۲/۱۴

برادرگرامی حجت الاسلام والمسلمین آقای هاشمی رفسنجانی
ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه الحاق یک تبصره به ماده ۴۰ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۶۱/۷/۲۱
کمیسیون قضائی مجلس شورای اسلامی که بنا به پیشنهاد شماره ۱۵/۳۹۶۳ مورخ
۱۳۶۱/۱۱/۱۹ دادگستری جمهوری اسلامی ایران در جلسه مورخ ۱۳۶۴/۱۲/۷ هیأت
وزیران بتصویب رسیده است به پیوست تقدیم و تقاضای تصویب آنرا دارد.

نخست وزیر
میرحسین موسوی

نظر باینکه در چند تبصره ماده ۴۰ قانون مجازات اسلامی، در خصوص تطبیق مجازات
به "محکومیت موثر" اشاره شده لکن در مورد "اصطلاح" مزبور تعریف مشخصی نشده است و
با عنایت باینکه عدم وجود تعریف، موجب تشتت آراء و بروز دشواریهایی در زمینه اجسرای
قانون میشود لذا بمنظور تحدید اصطلاح مذکور و تعریف قانونی، که در مقام پرهیز از
ایجاد ابهام و خصوصاً نظم و قراریافتن قوانین جدید و قطع رابطه با مفاهیم غیر مقبول گذشته
از جمله کارهای اساسی است، لایحه زیر تقدیم میشود.

لایحه الحاق یک تبصره به ماده ۴۰ قانون مجازات اسلامی
مصوب ۶۱/۷/۲۱ کمیسیون قضائی مجلس شورای اسلامی

ماده واحده - تبصره ذیل به عنوان تبصره ۱۲ به ماده ۴۰ قانون مجازات اسلامی
مصوب ۱۳۶۱/۷/۲۱ کمیسیون قضائی مجلس شورای اسلامی الحاق میشود.

تبصره ۱۲ - مقصود از محکومیت‌های موثر موضوع این ماده و موارد دیگر مذکور در قوانین جزائی عبارتست از .

الف - محکومیت‌های لازم الاجراء بعلت ارتکاب یکی از جرم‌های مذکور در اصل ماده ۱۹۸ (باستثنای تبصره‌ها) قانون اصلاح موادی از قانون آئین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۶۱/۶/۶ کمیسیون امور قضائی مجلس شورای اسلامی .

ب - سابقه محکومیت لازم الاجراء به حد .

ج - محکومیت‌های لازم الاجراء به مجازات حبس یکسال یا بالاتر بعلت ارتکاب سایر جرم‌ها .

د - سابقه محکومیت لازم الاجراء دوبار یا بیشتر بعلت جرم‌های مشابه با هر میزان مجازات .

جرم‌های سرقت ، کلاهبرداری ، اختلاس ، ارتشاء و خیانت در امانت جزو جرم‌های مشابه محسوب میشوند .

وزیر دادگستری

نخست وزیر

تاریخ چاپ ۱۳۶۵/۲/۱

اداره کل قوانین

ماده ۴۰ قانون مجازات اسلامی مصوب
۶۱/۷/۲۱ کمیسیون امور قضائی

ماده ۴۰ - در کلیه محکومیت‌های تعزیری حاکم میتواند مجازات را با شرایط زیر از دو تا پنج سال معلق نماید در سایر مجازات‌ها جز در مواردی که شرعا و قانونا تعیین شده باشد تعلیق جایز نیست .

الف - محکوم علیه سابقه محکومیت موثر کیفری نداشته باشد و در صورتیکه سابقه محکومیت کیفری داشته است به جهتی از جهات قانونی محکومیت و آثار آن زایل گردیده باشد .

ب - دادگاه با ملاحظه وضع اجتماعی و سوابق زندگی محکوم علیه و احوالی که موجب ارتکاب جرم گردیده است تعلیق مجازات را مناسب بداند .

ج - محکوم علیه تعهد نماید زندگی شرافتمندانه‌ای را در پیش گرفته و از دستورهای دادگاه کاملا تبعیت کند .

د - در مورد محکومیت به غرامت هرگاه بر دادگاه محرز شود که محکوم علیه قادر به پرداخت تمام یا قسمتی از غرامت نمی‌باشد .

تبصره ۱ - در محکومیت‌های به حبس و غرامت دادگاه میتواند در صورت اقتضا و با

رعایت مقررات این فصل فقط مجازات حبس را در باره محکوم علیه تعلیق نماید .
تبصره ۲ - قرار تعلیق اجرای مجازات ضمن حکم محکومیت صادر خواهد شد و مجرمی که اجرای حکم مجازات او معلق شده اگر با بازداشت باشد دستور دادگاه فوراً آزاد میگردد .
تبصره ۳ - دادگاه جهات و موجبات تعلیق و دستور هائی که باید محکوم علیه در مدت تعلیق از آن تبعیت نماید در حکم خود تصریح و مدت تعلیق را نیز بر حسب نوع جرم و جهات شخصی مجرم و با رعایت قسمت اخیر ماده ۴ تعیین می نماید .
تبصره ۴ - دادگاه با توجه به اوضاع و احوال محکوم علیه و محتویات پرونده میتواند اجرای دستور یا دستورهای ذیل را در مدت تعلیق از محکوم علیه بخواهد و محکوم علیه مکلف به اجرای دستور دادگاه میباشد .

- ۱ - مراجعه به بیمارستان یا درمانگاه برای درمان بیماری یا اعتیاد خود .
- ۲ - خودداری از اشتغال به کار یا حرفه معین .
- ۳ - اشتغال به تحصیل در یک موسسه فرهنگی .
- ۴ - خودداری از قمار و صرف مشروبات الکلی یا معاشرت با اشخاصی که دادگاه معاشرت با آنها را برای محکوم علیه مضر تشخیص دهد .
- ۵ - خودداری از رفتن و آمد به محلهای معین .
- ۶ - معرفی خود درمدهای معین به شخص یا مقامی که دادستان شهرستان تعیین خواهد کرد .

تبصره ۵ - اجرای احکام جزائی زیر قابل تعلیق نیست .

- ۱ - مجازات کسانی که به وارد کردن و یا ساختن و یا فروش مواد مخدر اقدام و یا به نحوی از آنها برای مرتکبین اعمال مذکور تسهیل وائل مینمایند .
- ۲ - مجازات کسانی که مجرم اختلاس یا ارتشاء یا جعل و یا استفاده از سند معجول محکوم میشوند .

تبصره ۶ - تعلیق اجرای مجازات تأثیری در حقوق مدعیان خصوصی از حیث ضرر و زیان نخواهد داشت و حکم پرداخت خسارت در وجه مدعی خصوصی اجراء خواهد شد .

تبصره ۷ - هرگاه محکوم علیه از تاریخ صدور حکم تعلیق اجرای مجازات در مدتی که از طرف دادگاه مقرر شده مرتکب جرم جدیدی که دارای آثار کیفری است نشود محکومیت تعلیقی بی اثر محسوب و از سجل کیفری او محو میشود . برای کلیه محکومین به مجازاتهای معلق باید بلافاصله پس از قطعیت حکم از طرف دادسرای مربوط برگ سجل کیفری تنظیم و به مراجع صلاحیت دار ارسال شود و در هر مورد که در مدت تعلیق تغییری داده شود یا حکم تعلیق مجازات الفاء گردد باید مراتب فوراً برای ثبت در سجل کیفری محکوم علیه به مراجع صلاحیت دار مربوط اعلام شود .

تبصره ۸ - اگر کسی که اجرای حکم مجازات او معلق و قطعی شده از تاریخ صدور حکم تعلیق در مدتی که از طرف دادگاه مقرر شده مرتکب جرم جدیدی شود به محض قطعی شدن حکم اخیر و مشروط به اینکه محکومیت جرم جدید محکومیت موثر باشد تعلیق اجرای مجازات سابق ملغی خواهد شد و باید دادگاهی که حکم تعلیق را صادر کرده الفاء آن را اعلام دارد تا حکم معلق نیز درباره محکوم علیه اجراء گردد .

تبصره ۹ - هرگاه بعد از صدور حکم معلوم شود که محکوم علیه دارای سابقه محکومیت موثر کیفری بوده و دادگاه بدون توجه به آن اجرای مجازات را معلق کرده است دادستان به استناد سابقه محکومیت تقاضای لغو آنرا از دادگاه خواهد کرد و دادگاه پس از ملاحظه دلائل و احراز وجود سابقه حکم معلق را الفاء خواهد نمود .

تبصره ۱۰ - دادگاه هنگام صدور حکم تعلیق آثار عدم تبعیت از دستورهای دادگاه را صریحا به محکوم علیه اعلام و بماوتفہیم خواهد نمود که اگر در مدت تعلیق مرتکب جرمی با محکومیت موثر شود علاوه بر مجازات جرم اخیر مجازات معلق نیز در باره او اجرا خواهد شد.

تبصره ۱۱ - مقررات مربوط به تعلیق مجازات درباره کسانی که مرتکب چند جرم مهم شده و با رعایت تعدد جرم محکوم میشوند قابل اجرا نیست و اگر احکام قطعی متعددی از دادگاههای جزائی درباره یک نفر صادر شده باشد که در بین آنها محکومیت معلق نیز وجود داشته باشد دادستان مجری حکم موظف است فسخ حکم معلق را از دادگاه صادر کننده بخواهد و طبق قانون آئین دادرسی کیفری مجازات را اجرا نماید.

ماده ۱۹۸ قانون اصلاح موادی از قانون آئین دادرسی کیفری
مصوب ۶۱/۶/۶ کمیسیون امور قضائی
طبق اصل ۸۵ قانون اساسی

ماده ۱۹۸ - دادگاههای کیفری ۱ به جرمهای زیر رسیدگی مینماید.

الف -	جرمی که کیفر آن اعدام، رجم، صلب و نفی بلد بعنوان حد باشد.
ب -	قطع یا نقض عضو باشد.
ج -	تبه حسب قانون ۱۰ سال زندان و بالاتر باشد.
د -	معادل ۲۰۰ هزار تومان و بالاتر و یا معادل دو پنجم اموال مجرم و بالاتر باشد.

تبصره ۱ - هرگاه کیفر الف و ب از باب قصاص مترتب بر عمد باشد به خطا و شبه عمد چنین جرمی نیز در دادگاه کیفری ۱ رسیدگی خواهد شد.

تبصره ۲ - هرگاه جرمی که ادعا شده احتمال ترتیب یکی از کیفرهای مذکور بر آن باشد و پس از ختم دادرسی معلوم شود که کیفر آن کمتر از امور مذکوره است دادگاه کیفری درجه ۱ مبادرت به انشاء حکم خواهد کرد. ع